

на единъ срокъ отъ три месеци следъ решението на арбитритѣ или доклада на Съвета.

Въ всички предвидени въ тоя членъ случаи, решението на арбитритѣ трѣбва да бжде издадено въ единъ приличенъ срокъ и докладътъ на Съвета трѣбва да бжде приготвенъ въ шесть месеци отъ деня, когато спорътъ му е билъ подложенъ на разглеждане.

Чл. 13.¹⁴⁾ Членоветѣ на Обществото сж съгласни, че ако между тѣхъ се повдигне споръ, който по тѣхно мнение може да се разреши чрезъ арбитражъ и ако този споръ не може да бжде уреденъ задоволително по дипломатически пѣтъ, въпросътъ ще бжде подложенъ изцѣло на арбитражъ.

mois après la sentence des arbitres ou le rapport du Conseil.

Dans tous les cas prévus par cet article, la sentence des arbitres doit être rendue dans un délai raisonnable et le rapport du conseil doit être établi dans les six mois à dater du jour où il aura été saisi du différend.

Art. 13. Les Membres de la Société conviennent que s'il s'élève entre eux un différend susceptible, à leur avis, d'une solution arbitrale et si ce différend ne peut se régler de façon satisfaisante par la voie diplomatique, la question sera soumise intégralement à l'arbitrage.

Презъ тоя периодъ отъ време на спорящитѣ страни не е отнето правото да се въоръжаватъ и подготвятъ за война и нѣма нужда отъ специално разрешение за това, както предвиждатъ Хагскитѣ Конвенции. Но, затова пѣкъ, се предполага, че една или повече отъ спорящитѣ страни ще намерятъ други пѣтица за разрешение на конфликта — не чрезъ военни действия.

Въ случай, че конфликтътъ избухне между единъ или нѣколко членове на Обществото и единъ или нѣколко нечленове, или пѣкъ само между нечленове, органитѣ на Обществото веднага взематъ всички мѣрки за изглаждане конфликта чрезъ споразумение.¹⁾

¹⁴⁾ 1. *Изменения.* Чл. 13 се допълва, както следва:

„Членоветѣ на Обществото сж съгласни, че ако между тѣхъ се повдигне споръ, който по тѣхно мнение може да се разреши чрезъ арбитражъ, или по сѣдебенъ редъ и ако този споръ не може да бжде уреденъ задоволително по дипломатически редъ, въпросътъ ще бжде подложенъ изцѣло на арбитражъ или сѣдебно решение.

Между спороветѣ, които *въобще* могатъ да бждатъ разрешени чрезъ арбитражъ или по сѣдебенъ редъ, се поставятъ ония досежно тълкуването на единъ договоръ, по всѣки въпросъ отъ международното право, по съществуването на всѣки фактъ, който, ако се установи, би представлялъ нарушение на едно международно задължение, или по размѣра или естеството на поправкитѣ дължими, поради такова нарушение.

Спорътъ ще бжде подложенъ на Постоянния Международенъ Сждъ или на другъ нѣкой сждъ, опредѣленъ отъ странитѣ или предвиденъ въ тѣхнитѣ пораншни конвенции.

Членоветѣ на Обществото се задължаватъ да изпълняватъ добросъвестно издаденитѣ решения и да не прибѣгватъ до война срещу оня членъ на Обществото, който се съобрази съ тия решения. Ако решението не бжде изпълнено, Съветътъ предлага меркитѣ, които трѣба да се взематъ, за да осигурятъ изпълнението му*.

(Вж. Държавенъ Вестникъ бр. 24 отъ 1922 г.)

Измѣненията въ чл. 13 сж въ свързка съ измѣненията въ чл. 12. Къмъ арбитража се прибавя и „сѣдебния редъ“.

2. *Задължителенъ арбитражъ.* Както казахме въ бележитѣ къмъ чл. 12 посредничеството става *задължително*. Чл. 13 е насоченъ да формулира по-конкретно това задължение. Споредъ него, къмъ разрешаване на спорнитѣ въпроси чрезъ арби-

¹⁾ За Постояния Межд. Сждъ вж. Т. I. стр. 87, а за миролюбивото уреждане на спороветѣ гл. Протокола отъ 2. X. 1924. Сжщо въ Т. I. стр. 296